

en tyk Streg over den Fordel, Staten vil kunne opnaa ved det. I Modsætning til Ændringsforslag Nr. 52 havde jeg stillet, og mine Meningsfæller tiltraadt, et Forslag, som udtrykkelig slog fast, at Ydelsen skulde betales uforandret med $4\frac{1}{2}$ pCt. af Afløsningssummen i $55\frac{1}{2}$ Aar. Dette Forslag er ikke opført blandt Ændringsforslagene, og jeg beklager meget, at det er faldet ud. Det er sket ved en Inkurie. Jeg havde nemlig stillet forskellige Ændringsforslag i § 2, hvoriblandt ogsaa dette, men da den højtærede Minister til sidst fremkom med et samlet Forslag til Omredaktion af et Stykke af Paragraffen, og han deri havde optaget det væsentligste af mine Forslag, var jeg ikke opmærksom paa, at netop dette Forslag ikke var kommet med. Vi arbejde jo nu under Damptryk og med en saa uhyre Hastighed, at man nok kan overse noget saadant. Jeg bemærker dog, at det nævnte Ændringsforslag hører med til vore Forslag, og det vil jo eventuelt kunne blive stillet til tredie Behandling, hvis der er Tale om at faa det vedtaget. Saaledes er altsaa Situationen. Hvis man ikke bestemt slaar fast, at Ydelsen skal svares uforandret i $55\frac{1}{2}$ Aar, maa man ikke vente at opnaa nogen betydelig Fordel for Statskassen. Man kan i det højeste indvinde en Rentebesparelse i et begrænset Antal Aar, men ud over det intet.

Jeg finder det overflødigt at opholde Tiden med at omtale de enkelte Ændringsforslag. Der er kun et eneste, som jeg finder Anledning til at berøre. Det er Ændringsforslag under Nummer 11. Jeg skal med Hensyn til det gøre opmærksom paa, at det Forhold forekommer — jeg ved ganske vist ikke, hvor hyppigt — at man har truffet Tiendeakkord paa den Maade, at Tiendeyderen betaler et mindre Beløb, end han egentlig skulde, men saa til Gengæld udreder Tiendeskatten. Det vil i Virkeligheden sige, at hans Tiendeydelse er saa meget mindre, som Skatten andrager, thi Tiendeskatten hviler jo paa Ejeren, og naar denne paalægger Yderen at betale den, maa han give Afkald paa en Del af Tienden. Dette Forhold vil jo medføre en Uretfærdighed mod Ejeren, naar Tienden nu bliver afløst, idet det nemlig vil være umuligt at forstaa § 1 i Lovforslaget saaledes, at den Tiendeskatt, som Yderen har paataget sig at betale, skal betragtes som en Del af Tienden selv. For imidlertid at slaa fast, at dette skal ske, er Ændringsforslag Nr. 11 stillet.

Jeg bemærker, at der maaske neppe eksisterer noget Tilfælde, hvor man har ordnet Forholdet saaledes lige over for en enkelt privat Tiendeejer, det, jeg tænker paa, er navnlig Kirketiender, som ejes af Kirkerne selv, saaledes at de have Indtægten af dem. Saadanne Kirker ville blive uheldig stillede, hvis de skulde miste en Sum, der svarer til Tiendeskatternes Kapitalværdi. — Jeg indskrænker mig til at anbefale de af Mindretallet under Nr. 1 stillede Ændringsforslag. Jeg gør særlig opmærksom paa, at Nr. 1 og Nr. 6 ingenlunde høre saaledes sammen, at man, fordi man stemmer for det ene, er nødt til at stemme for det andet, man kan godt stemme for Nr. 1 og lade være at stemme for Nr. 6.

Dalsgaard: Som ærede Medlemmer, der i denne særdeles travle Tid have faaet Lejlighed til at gøre sig bekendt med Betænkningen over Tiendeloven, ville have set, er der et Par Spørgsmaal, hvor jeg har ment at maatte indtage et Særstandpunkt. Jeg skal nu tillade mig saa kort som muligt at begrunde min Stilling til de nævnte Forhold. Jeg skal ganske afholde mig fra at komme ind paa almindelige Betragtninger over Tiendens Natur og Væsen. Saadanne Debatter have vi haft rigeligt af i de forløbne Aar, og de høre jo ogsaa mindre hjemme ved en Sags 2den Behandling. Jeg skal kun sige, at det er mig ikke vanskeligt at forstaa, at der kan være højst delte Meninger om, hvorledes Staten skal stille sig med Hensyn til Spørgsmaalet om Tiendens Afløsning, om Tiendens Afløsning er et Statsformaal eller ikke, og i bekræftende Fald, hvilket Tilskud det kan være rigtigt og forsvarligt at paalægge Statskassen at yde; og fremdeles ogsaa, om det vil være bedst at søge at fremme Tiendeafløsningen ad Frivillighedens Vej eller ved Tvang. Ved Lov af 8. Maj 1894 om Adgang til at afløse Tiender, er det imidlertid allerede forlængst blevet fastslaaet, at Tiendens Afløsning er en Opgave, Staten bør tage sig af og yde sit Tilskud til, og ved Forslag, der have været fremme til Forhandling paa Rigsdagen gentagne Gange i de sidste Aar og ere blevne vedtagne i det andet Ting, har det ogsaa vist sig, at der har været stor Tilslutning til at søge Tiendeafløsningen fremmet ad Tvangsvejen. Det i Aar foreliggende Forslag hviler ogsaa paa dette Princip, og hele Landstingets Tiendeudvalg har jo nu sluttet sig til den Tanke, at vi skulle søge at fremme Tiendeafløsningen